

حضرت زهرا(س) جامع قرآن انزالی و تنزیلی و موضع سّر الهی است

رئیس پژوهشکده دین پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی عناوینی چون «لیلة القدر»، «یوم الله»، جامع جمیع حقایق وجودی و کمالی، جامع قرآن انزالی و تنزیلی و موضع سّر الهی...

رئیس پژوهشکده دین پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی عناوینی چون «لیلة القدر»، «یوم الله»، جامع جمیع حقایق وجودی و کمالی، جامع قرآن انزالی و تنزیلی و موضع سّر الهی، را از جمله مقامات ذکر شده برای حضرت زهرا(س) در رساله عرفانی «فص حکمة عصمتیه فی کلمة فاطمیه» برشمرد.

حجت الاسلام والمسلمین محمدجواد رودگر، رئیس پژوهشکده دین پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، درباره رساله عرفانی «فص حکمة عصمتیه فی کلمة فاطمیه» اثر آیت الله حسن زاده آملی اظهار کرد: این رساله قدسیه و نوریه با هدف تتمیم فصوص الحکم ابن عربی و با انگیزه تبیین ابعاد وجودی و شخصیت حقیقی حضرت صدیقه طاهره(س) و مقامات بلند و رفیع علمی و عملی آن یادگار و ودیعه پیامبر اکرم(ص) به رشته تحریر درآمده است.

نویسنده کتاب های «عرفان قرآن» و «زهرة آسمان» تصریح کرد: نگارش این رساله معنوی می تواند آفاق جدید و فصولی نوین در جهت تأمل، تدقیق و تحقیق درباره فاطمه زهرا(س) بازگشاید و راه استکمال و ولایت را در مقام قرب الی الله و لقاء رب نشان دهد و اوصاف ناگفته و ویژگی های نانوشته ای از لایه های باطن آن حضرت را متجلی کند.

وی درباره ویژگی های کلی ظاهری و محتوایی این اثر تصریح کرد: این رساله 22 موضوع را شامل می شود که علامه حسن زاده آملی آن را در 19 فصل شرح کرده اند. در این رساله با روش ترکیبی عقل، نقل و کشف (برهان، عرفان و قرآن)، به ابعاد و زوایای شخصیت اسرارآمیز و در عین حال، همه جانبه انسان کامل و معصومی همچون فاطمه زهرا(س)، به عنوان بنیه محمدی(ص) و بقیه نبوت و رسالت حضرت ختمی مرتبت و مظهر تام لیلة القدر و «ام ابیها» و «ام الائمه» و کوثر آفرینش، پرداخته شده است.

رودگر افزود: علامه حسن زاده آملی این رساله را تتمه فصوص الحکم ابن عربی و فص بیست و هشتم آن قرار داده است که در حقیقت، نور و فروغ ویژه ای بر فصوص الحکم تابانده و خورشید ولایت را از شرق حکمت و معرفت فصوص ابن عربی طالع کرده و خلأ بسیار عمیق آن را پوشانده است. این رساله مصداق «رزق کریم» فراروی عقول و قلوب پاک و جان های شیفته و تشنه اصحاب حکمت و ارباب معرفت و دردمندان ولایت است.

حضرت زهرا(س) ودیعه رسول خدا(ص) و انسیه حورا و عالم به غیب سماوات و ارض و ملک و ملکوت است. بدان دلیل «فاطمه» نامیده شد که خلق از ادراک و معرفت ذات و هویتش محرومند؛ همچنان که فرمود: «إِنَّمَا سُمِّيتِ فَاطِمَةَ لَأَنَّ الْخَلْقَ قَطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا»

وی اضافه کرد: در این رساله ولایت شناسی و ولی شناسی صورت دیگری به خود گرفته و از سرشت و شاکله یادگار رسول خدا(ص) و مصداق بارز لیلة القدر، قرآن ناطق، کلمه تامه الهیه، صراط مستقیم، وجه رب، اسم اعظم الهی، خلیفه خدا، صاحب ولایت الهیه، حبل متین و عروه وثیق الهی، صاحب نبوت تعریفی و وحی تسدیری و مقامات حیرت انگیز و رازمند و فرازمند علمی و عملی انسان کامل و مکملی مانند حضرت فاطمه زهرا(س) سخن به میان آمده است.

رودگر در بخشی از سخنان خود اظهار کرد: علامه حسن زاده آملی در این رساله عرفانی، آفاق گسترده و نوینی از شاکله و شخصیت حضرت زهرا(س) گشوده اند که مستند و مستفید از آیات قرآن و تفسیر انفسی و تأویل کتاب قویم الهی و احادیث و روایات صادر شده از زبان صدق حضرت معصوم(ع) و برگرفته از منشآت وجودی حضرت زهرا(س) در قالب خطبه ها، ادعیه، نیایش ها و احادیث است.

وی در تبیین مقامات حضرت صدیقه طاهره(س) در «فص فاطمیه» بیان کرد: در این رساله معنوی حضرت زهرا(س) به عنوان «انسان کامل، خلیفه الهی و حجت بالغه حق» و «مظهر نفس کل» که دربردارنده ملک و ملکوت، غیب و شهادت و قوس نزول و صعود هستی است، معرفی شده است. همچنین ایشان «میوه درخت وجود است که غایت حرکت ایجاد و وجودی است؛ پس او شجره طیبه ای است در هر زمان و مکان، میوه های شیرین و دل نشینی دارد و مایه برکت و خیر کثیر، بلکه «کوثر» است.

شارح &171؛ رساله الولاية» علامه طباطبایی &171؛ حقیقت ام الكتاب» و مصداق &171؛ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ» (الرحمن/19) را از دیگر صفات و مقامات حضرت زهرا(س) در این رساله برشمرد و اظهار کرد: آن حضرت(س) مطلع انوار علوی، مشکات ولایت و وعاء معرفت، ام الائمّه و ام ابیها، صاحب عصمت کبری (جوهر قدسی و صاحب قوت نوریه ملکوتی) و دارای همسری معصوم، انسان کامل، صاحب مقام ولایت کلیه و امامت حقیقیه و حجت تام و کامل حق و نقش رسول خدا(ص) است و اگر علی(ع) نبود، کفوی برای فاطمه(س) نبود.

رودگر همچنین مصداق بودن برای آیاتی چون مباحله، تطهیر، مودت، هلاتی و مقربین را از دیگر صفات و مقامات حضرت زهرا(س) برشمرد و خاطرنشان کرد: در این رساله حضرت صدیقه طاهره(س) مقصود هستی و غایت آفرینش است که هستی و آفرینش به طفیل وجود او ظهور یافت، ایشان &171؛ لبّیة القدر» و &171؛ یوم الله» و جامع جمیع حقایق وجودی و کمالی است.

زهرا(س) &171؛ میوه درخت وجود است که غایت حرکت ایجاد و وجودی است؛ پس او شجره طیبه‌ای است در هر زمان و مکان، میوه‌های شیرین و دل‌نشینی دارد و مایه برکت و خیر کثیر، بلکه &171؛ کوثر» است

رئیس پژوهشکده دین‌پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی عنوان کرد: حضرت زهرا(س) قرآن ناطق، مفسر حقیقی قرآن و از مصادیق اتم و اجمل راسخان در علم و تأویل‌شناسان است. ایشان همچنین بنیه و سینه رسول خدا(ص) و پاره تن و میوه دل پیامبر اکرم(ص) است. فاطمه(س) ذات و مقامات معرفتی معنویتی دارد که غیر از انسان کامل، کسی را یارای شناخت و ادراک حقایق نوری و قدسی وجود آن گوهر آفرینش و کوثر هستی نیست.

وی در بیان مقامات حضرت صدیقه طاهره(س) در &171؛ فص فاطمیه» ادامه داد: حضرت زهرا(س) صاحب قیام ولایت الهیه و نبوت مقامیه و تعریفیه است؛ ایشان کلمه تامه حق، وجه رب، صراط مستقیم الهی و جبل متین خدای سبحان، مظهر جامع اسماء حسنا و جامع اسماء جمال و جلال خدای سبحان و صاحب قلب و مقام &171؛ احسان» و شهود رب است.

نویسنده کتاب‌های &171؛ عرفان قرآن» و &171؛ زهره آسمان» جامع قرآن انزالی و تنزیلی، صاحب معرفت ناب، حکمت زلال و علوم لدنی و افاضی الهی، محدّثه و محدّثه و سیده نساء عالمین از اولین تا آخرین را از دیگر صفات و مقامات حضرت زهرا(س) در فص فاطمیه برشمرد و افزود: ایشان همچنین صاحب وحی انبائی و سیدی و مخاطب جبرئیل امین(ع) و صاحب صحیفه فاطمیه است که علم ما کان، ما یکون و هو کائن در آن درج شده و اینک در دست با کفایت بقیه الله الاعظم(عج) است.

رودگر افزود: حضرت فاطمه(س) مخاطب به خطاب &171؛ يَا أَيُّهَا النَّقْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ...» (فجر/27 - 30) و دارای مقام جنت ذات و لقای رب و وصال محبوب است. ایشان مظهر علم و عمل الهی و ایمان و عمل صالح و اسوه کمال وجودی در ساحت علمی و عینی، اساس دین، عماد یقین، کف قرآن کریم و موضع سرّ الهی و دارنده خصایص حق ولایت است.

این محقق و پژوهشگر عرفان اسلامی با بیان این‌که محور آل کسا و خامس آل عبا بودن از دیگر مقامات و صفات مذکور برای حضرت زهرا(س) در &171؛ فص فاطمیه» است، در بیان دیگر مقامات ایشان در این رساله عرفانی خاطرنشان کرد: ایشان ودیعه رسول خدا(ص) و انسیه حورا و عالم به غیب سماوات و ارض و ملک و ملکوت است. بدان دلیل &171؛ فاطمه» نامیده شد که خلق از ادراک و معرفت ذات و هویتش محرومند؛ همچنان‌که فرمود: &171؛ إِنَّمَا سُمِّيتِ فَاطِمَةَ لِأَنَّ الْخَلْقَ قَطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا».